

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2029

Rok akademicki 2026-2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Podstawy psychoterapii
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	studia jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	III rok, semestr 6
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kształcenia kierunkowego
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Jacek Pasternak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Jacek Pasternak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
6	15	15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): Egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Dysponowanie wiedzą psychologiczną z obszaru psychologii ogólnej, rozwoju człowieka, psychopatologii w zakresie przewidzianym programem studiów.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia i specyfikę problematyki zaburzeń funkcjonowania człowieka, ich przyczyn, objawów oraz mechanizmów działania i przebiegu różnych form psychoterapii.
C2	Uzyskanie przez studentów kompetencji w zakresie samodzielnego podejmowania diagnozy psychologicznej w kierunku podjęcia psychoterapii, planowania oddziaływań terapeutycznych.
C3	Zapoznanie studentów z podstawowymi koncepcjami psychoterapii wyjaśniającymi etapy pracy z osobami prezentującymi objawy różnych zaburzeń psychicznych.
C4	Wprowadzenie studentów w problematykę relacji terapeutycznej oraz dbania o własne zdrowie psychiczne poprzez uczestniczenie w terapii własnej i superwizji.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	w stopniu pogłębionym zna i rozumie tematykę psychoterapii zaburzeń psychicznych, diagnozy i formułowania celów psychoterapii, cechy dobrego terapeuty, wybrane koncepcje psychoterapii, specyficzne i niespecyficzne czynniki leczące w psychoterapii, rodzaje psychoterapii.	K_W19
EK_02	w stopniu pogłębionym zna i rozumie metody udzielania pomocy psychologicznej, założenia i praktyczne zastosowania wybranych nurtów psychoterapii do problemów określonych osób, par, rodzin czy grup, powody zgłoszenia się na psychoterapię i motywację pacjentów.	K_W23
EK_03	potrafi identyfikować problemy i zaburzenia dotyczące sfery emocjonalno-motywacyjnej, osobowościowej i społecznej pacjentów, proponować ich odpowiednie rozwiązania, wdrażać oddziaływania profilaktyczne, pomocowe i terapeutyczne w celu redukcji niepokojących objawów oraz wspomagania rozwoju osobowościowego i interpersonalnego określonej jednostki, osób funkcjonujących w związku lub rodzinie.	K_U05
EK_04	potrafi kierować kreatywnie pracą zespołu, współdziałać z innymi osobami odnośnie doboru odpowiednich oddziaływań terapeutycznych, podejmować	K_U12

	odpowiednie role w tworzeniu relacji terapeutycznej z jednostkami, parami czy grupami.	
EK_o5	potrafi zaplanować psychologiczną interwencję adekwatnie do indywidualnego przypadku z wykorzystaniem odpowiednich metod pomocy psychologicznej, przeprowadzić wywiad, obserwację i diagnozę dla potrzeb psychoterapii, ustalić kontrakt terapeutyczny, ustalić odpowiedni setting do pracy terapeutycznej, który sprzyja prozdrowotnym zmianom pacjenta.	K_U14
EK_o6	jest gotów do doceniania znaczenia psychoterapii dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne i twórcze nastawienie do tworzenia doświadczeń korygujących i oddziałujących w sposób terapeutyczny na indywidualne dysfunkcje emocjonalne, osobowościowe i społeczne, będące konsekwencją niekorzystnych doświadczeń w przeszłości (np. poprzez doświadczenia w rodzinie pochodzenia), skutecznie buduje warsztat pracy psychologa i psychoterapeuty poprzez nabywanie wiedzy i uczestniczenie w szkoleniach.	K_Ko4

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Definicja i cele psychoterapii.
2. Cechy dobrego terapeuty. Praca własna i superwizja. Studia przypadków.
3. Kwestie etyczne w pracy terapeuty.
4. Powody zgłoszenia na psychoterapię. Badanie motywacji pacjenta.
5. Rodzaje psychoterapii.
6. Przygotowanie do rozpoczęcia psychoterapii (kontakt, obserwacja i wywiad w psychoterapii, wstępna diagnoza, kontrakt psychoterapeutyczny, typy pacjentów, dobór odpowiedniej psychoterapii do osoby i problemu pacjenta, formułowanie celu psychoterapii, setting jako interwencja terapeutyczna).
7. Diagnoza w psychoterapii.
8. Specyficzne czynniki leczące w psychoterapii (wgląd, samopoznanie, schematy poznawcze, doświadczenie autentycznego „ja”, asocjacja z emocjami itp.).
9. Nurty teoretyczne i i szkoły psychoterapii – wprowadzenie:
9a. Psychoterapia psychodynamiczna
9b. Psychoterapia behawioralna
9c. Psychoterapia behawioralno-poznawcza
9d. Psychoterapia humanistyczno-egzystencjalna
9e. Psychoterapia systemowa

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
1. Przygotowanie do rozpoczęcia psychoterapii.
2. Ogólna charakterystyka procesu psychoterapii.
3. Niespecyficzne czynniki leczące w psychoterapii.
4. Podstawowe techniki i procedury psychoterapii.
5. Prezentacja i opis przypadków.
6. Analiza tekstów.
7. Ćwiczenia praktyczne.
8. Kolokwium zaliczeniowe.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia audytoryjne (praca w grupach, wykonywanie zadań, prezentacje, ćwiczenia praktyczne)

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	egzamin, kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_02	egzamin, kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_03	kolokwium, praca projektowa, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_04	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_05	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_06	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunki zaliczenia wykładu:

1. Pozytywna ocena z egzaminu pisemnego – testu wraz z pytaniami opisowymi

ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)

ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)

ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)

ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)

ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

2. Obecność na wykładach.
3. Aktywny udział w zajęciach.
4. Pozytywna ocena z ćwiczeń.

Warunki zaliczenia ćwiczeń:

1. Obecność na ćwiczeniach.
2. Pozytywna ocena z kolokwium na ćwiczeniach.

ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)

ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)

ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)

ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)

ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

3. Aktywny udział w ćwiczeniach – wykonywanie ćwiczeń praktycznych w parach i małych grupach, dyskusja.
4. Zaliczenie opisu przypadku (praca projektowa).

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego: -udział w konsultacjach -udział w egzaminie	4 2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: -przygotowanie do egzaminu -studiowanie literatury -praca projektowa	5 5 4
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Clarkin, J. F., Fonagy, P., Gabbard, G. O. (2013). *Psychoterapia psychodynamiczna zaburzeń osobowości (wybrane fragmenty)*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Cierpiątkowska L. Soroko E. red. (2014). *Zaburzenia osobowości. Problemy diagnozy klinicznej (wybrane fragmenty)*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.

Grzesiuk, L. (red.). (2005). *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki (wybrane fragmenty)*. Warszawa: ENETEIA.

Grzesiuk, L. (red.). (2006). *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki (wybrane fragmenty)*. Warszawa: ENETEIA.

McWilliams, N. (2011). *Psychoterapia psychoanalityczna. Poradnik praktyka (wybrane fragmenty)*. Gdańsk: Harmonia Universalis.

Beck, A. T., Freeman, A., Davis, D. D. (2022). *Terapia poznawcza zaburzeń osobowości (wybrane fragmenty)*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Klajns K. (2017). *Poznanie pacjenta w psychoterapii Ericksonowskiej (wybrane fragmenty)*. Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka.

Padesky, Ch. A., Greenberger, D. (2017). *Umysł ponad nastrojem. Zmień nastrój poprzez zmianę sposobu myślenia. Kraków (wybrane fragmenty)*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Literatura uzupełniająca:

Cierpiątkowska, L. (2022) *Psychopatologia*. Warszawa: Scholar.

Cierpiątkowska, L. Sęk H. (red.). (2020). *Psychologia kliniczna*. Warszawa: PWN

Sęk, H. (red.) (2013) *Psychologia kliniczna*. Tom 1-2. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN..

Millon, T. Davis, R. (2009). *Zaburzenia osobowości we współczesnym świecie*. Gdańsk: GWP.

Kernberg, O., Selzer, M.A., Koenigsberg, H. W., Carr, A. C., Appelbaum, A. H. (2007). *Psychodynamiczna terapia pacjentów borderline*. Gdańsk: GWP.

Gabbard, G. O. (2009). *Psychiatria psychodynamiczna w praktyce klinicznej*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Słysz, A. (2017). *Konceptualizacja przypadku w różnych modelach psychoterapii*. Poznań: Wydawnictwo UAM.

Popiel, A., Pragłowska, E. (2013). *Superwizja w psychoterapii poznawczo-behawioralnej. Konceptcje, procedury, narzędzia*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego

Sybilski, Z. (2022). *Psychoterapia. Lekarstwo bez skutków ubocznych*. Gdynia: Wydawnictwo Novae Res

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej